

13.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Toiminta-ajatus:

Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, jotka ovat sekä käyttötalouden että investointien osalta sidottu tuloarvioin ja määrärahoihin talousarvioon sekä tehtäviin, joiden menoihin ja tuloihin ei rahoituseriä lukuun ottamatta osoiteta määrärahaa tai tuloarvioita. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosassa esitetään tehtävän kuvaus, tehtävän tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, tehtävän tulosbudjetti ja tehtävän kokonaiskustannukset.

Tehtävät:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista.

Rahasto saa tuottoa sijoitetusta noin 4,4 milj. euron pääomasta seuraavasti:

Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja noin 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra on 8 %:n pääomasta. Vuokrasopimus päättyy vuoden 2030 alussa. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %.

Inergia Oy:lle on lainattu noin 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Inergian 1,2 milj. euron bullet-laina muutettiin kunnanhallituksen päätöksellä (4.9.2023 § 170) kuuden vuoden tasalyhenteiseksi lainaksi. Vuosittainen lyhennys on 200 000 euroa + korko (12 kk euribor + 1,2 % marginaali).

Loput noin 1,3 milj. euroa on sijoitettu EVLI Oyj:n kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalastusalueesta ja Saamelaiskäräjistä. Lisäksi kunnanhallitus on 2.9.2019 päättänyt, että hallituksen kokouksiin kutsutaan asiantuntijajäseneksi läsnäolo- ja puheoikeudella kaupallisten kalastajien edustaja.

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston erityistavoitteet:

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Kannattavuus	1. Inergia Oy:n antolaina (1,2 milj.)	1.1 6 v/lyhennys 200 000/vuodessa	Lainanlyhennys 200 000 euroa vuodessa toteutui suunnitellusti
	2. Korkotuotto 12 kk euribor + 1,2 % marginaali	2.1 n. 25 000 € / vuodessa	Toteutuma noin 47 000 euroa
	3. Sijoitetun pääoman tuotto	3.1 vähintään 3 %	Toteutui

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Inergian antolainan korkotuoton tavoite toteutui. Myös Inergia Oy:n lainanlyhennys toteutui suunnitellusti, eli oli 200 000 euroa vuodessa. Inarin kalanviljelylaitoksen vuokratuotto Luonnonvarakeskukselta toteutui myös suunnitellusti.

Rahoitusarvopapereissa olevan sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1 599 841 euroa ja päättävässä taseessa 1 721 533 euroa. Varainhoitajan (Evli Oyj) Ilmoituksen mukaan Kalatalousrahaston varainhoitosalkun markkina-arvo 31.12.2024 oli 1 891 540,65 euroa (kasvua +145 007,66 euroa vuoden alusta). Sijoitusten tuotto vuonna 2024 oli 8,30 % ja tämä tuli 2023 vuoden tapaan tasaisesti niin osake- kuin korkosijoituksista. Tuottoja vahvistivat erityisesti osakesalkun suuri allokaatio USA:n osakemarkkinoilla (21 % salkusta) ja korkosijoituksissa yrityslainojen reippaat tuotot. Suomalaiset osakkeet sekä kiinteistösijoitukset olivat heikoimpia ja etenkin kiinteistösijoitukset jarruttivat merkittävästi sijoitusten kokonaistuottoja. Salkun jakauma vuodenvaihteessa oli osakkeet 46 %, korkosijoitukset 39 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset 15 %.

2. Tavoite ei toteutunut toimintakatteen osalta. Rahaston toimintatulot eivät kattaneet toimintamenoja.
3. Tavoite ei toteutunut. Rahaston alijäämä oli 9 978 euroa ja taseen rahastopääomaa vähennettiin vastaava määrä. Tilikauden alijäämä 9 978 euroa oli kuitenkin huomattavasti arvioitua 59 146 euron alijäämää pienempi.
4. Rahaston käytännön työt toteutettiin pääosin kuntakonsernin omana työnä.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Talous (1 000 €)	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT% 2024
Toimintatuotot	205	222	218		218	229	105,01 %
Toimintakulut	- 266	- 341	- 260		- 260	- 323	124,32 %
Toimintakate	- 61	- 119	- 42		- 42	- 94	224,69 %

Talousarvion toteutuminen:

Nettomenot ylittyivät 52 251 euroa talousarvioon verrattuna, toteutuman ollessa 94 157 euroa. Toimintatuotot hieman ylittyivät. Toimintamenot puolestaan toteutuivat suunniteltua suurempina. Toimintamenojen isohko kasvu kohdistuu mm. kunnossapitopalveluihin, lämmityskuluihin ja vesimaksuihin. Poistojen määrä vuonna 2024 oli n. 94 300 euroa. Alijäämäinen tilikauden tulos oli 9 978 euroa. Rahastoa vähennettiin vastaava määrä.

Veskoniemen kalahallin laajennus käynnistyi syksyllä 2024 ja investointi jakautuu vuosille 2024 ja 2025. Maa- ja metsätalousministeriö avasi uuden rahoitushaun keväällä 2024 ja laajennukseen saatiin myönteinen rahoituspäätös 28.6.2024 avustussummalla 313 600 euroa. Muista investoinneista toteutui Inarin kalahallin kylmälaitteiden uusinta.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus toimikaudelle 1.8.2021 – 31.5.2025

Jari Huhtamella, pj	Anu Avaskari	Inarin kunta
Minna Lehtola vpj	Kalle Kuhmonen	Inarin kunta
Kari Tammela	Tiitu Kempainen	Inarin kunta
Kari Kyrö	Yrjö Mattila	Inarin kalastusalue
Leo Aikio	Kirsti Saijets	Saamelaiskäräjät
Arto Seppälä	Juha-Petri Kämäräinen	Lapin ELY-keskus
Juha Heinonen	Jarmo Huhtamella	Metsähallitus
Petri Heinimaa		Luonnonvarakeskus
Tapio Hakaste		MMM

Rahaston hallituksen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja Mari Palolahti. Lisäksi kunnanhallitus päätti 11.12.2023 § 249 kutsua kalatalouden kehittämisrahaston hallitukseen asiantuntijaksi Mika Taalin kaupallisista kalastajista läsnäolo- ja puheoikeudella toimikauden loppuun 31.5.2025.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö tuloslaskelma 1.1.-31.12.2024

Talous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Jäljellä	TOT%
Liikevaihto	39 580	35 020	0	35 020	42 963	7 943	122,68 %
Liiketoiminnan muut tuotot	182 669	182 825	0	182 825	185 800	2 975	101,63 %
Materiaalit ja palvelut	-312 489	-255 440	0	-255 440	-322 906	-67 466	126,41 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 419	-173 040	0	-173 040	-209 504	-36 464	121,07 %
Palvelujen ostot	-115 070	-82 400	0	-82 400	-113 402	-31 002	137,62 %
Henkilöstökulut	-320	-311	0	-311	-320	-9	102,89 %
Palkat ja palkkiot	-320	-311	0	-311	-320	-9	102,89 %
Poistot- ja arvonalentumiset	-94 002	-80 000	0	-80 000	-94 268	-14 268	117,84 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-94 002	-80 000	0	-80 000	-94 268	-14 268	117,84 %
Liiketoiminnan muut kulut	-27 979	-4 000	0	-4 000	306	4 306	-7,65 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-212 541	-121 906	0	-121 906	-188 426	-66 520	154,57 %
Rahoitustuotot- ja kulut	95 088	62 760	0	62 760	178 448	115 688	284,33 %
Korkotuotot	73 864	34 760	0	34 760	56 991	22 231	163,96 %
Muut rahoitustuotot	118 188	28 000	0	28 000	204 004	176 004	728,59 %
Muut rahoituskulut	-96 963	0	0	0	-82 548	-82 548	0,00 %
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunaisia eriä	-117 453	-59 146	0	-59 146	-9 978	49 168	16,87 %
Rahastonjen lisäys (vähennys)	117 453	59 146	0	59 146	9 978	-49 168	16,87 %
Rahastojen muutos	117 453	59 146	0	59 146	9 978	-49 168	16,87 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0	0	0,00 %

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö rahoituslaskelma 1.1.-31.12.2024

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-188 425,55		-212 541,19	
Poistot ja arvonalentumiset	94 268,43		94 001,99	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	178 447,84		95 088,42	
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	84 290,72	0,00	-23 450,78
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-461 839,17		0,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	303 796,00	-158 043,17	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-73 752,45		-23 450,78
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	197 018,71		-219 306,03	
Saamisten muutos	-354 992,08		34 085,22	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-8 763,39		47 116,79	
Korottomien velkojen muutos	162 180,76	-4 556,00	-17 654,58	-155 758,60
Rahoituksen rahavirta		195 444,00		44 241,40
Rahavarojen muutos		121 691,55		20 790,62
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 721 532,58		1 599 841,03	
Rahavarat 1.1.	1 599 841,03	121 691,55	1 579 050,41	20 790,62

**Kalatalouden kehittämisrahasto
Taseyksikkö tase 1.1.-31.12.2024**

VASTAAVAA	1-12/2024	1-12/2023	VASTATTAVAA	1-12/2024	1-12/2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 132 828,16	2 269 053,42	A OMA PÄÄOMA	4 253 793,59	4 263 771,30
II Aineelliset hyödykkeet	1 233 244,16	1 169 469,42	III Muut omat rahastot	4 253 793,59	4 263 771,30
1. Maa- ja vesialueet	49 271,99	49 271,99	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
2. Rakennukset	863 103,97	933 133,99	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	82 959,50	92 206,82	E VIERAS PÄÄOMA	441 270,59	287 853,22
4. Koneet ja kalusto	52 624,92	54 816,01	II Lyhytaikainen	441 270,59	287 853,22
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	185 283,78	40 040,61	6. Saadut ennakot	80,00	0,00
III Sijoitukset	899 584,00	1 099 584,00	7. Ostovelat	191 190,59	29 089,83
3. Muut lainasaamiset	806 008,00	1 006 008,00	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	250 000,00	258 763,39
4. Muut saamiset	93 576,00	93 576,00	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 562 236,02	2 282 571,10	10. Siirtovelat		0,00
II Saamiset	840 703,44	682 730,07	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 695 064,18	4 551 624,52
Lyhytaikaiset saamiset	840 703,44	682 730,07			
1. Myyntisaamiset	320,00	28 206,17			
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	451 462,57	648 481,28			
4. Muut saamiset	77 586,82	5 342,20			
5. Siirtosaamiset	311 334,05	700,42			
III Rahoitusarvopaperit	1 721 532,58	1 599 841,03			
4. Muut arvopaperit	1 721 532,58	1 599 841,03			
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 695 064,18	4 551 624,52			